МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри цивільного
права та процесу
факультету юридичного
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 р.)

Завідувач кафедри цивільного права та
процесу проф. Володимир КОССАК

Силабус з навчальної дисципліни

«Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

що викладається в межах ОПН «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 081 «Право»

Львів – 2024

Силабус курсу «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»
2024-2025 навчального року

Назва курсу	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Адреса викладання курсу	вул. Січових Стрільців, 14, м. Львів, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Михайлів Марія Омелянівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: mariya.mykhayliv@lnu.edu.ua, електронна сторінка кафедри: http://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy, юридичний факультет, кафедра цивільного права та процесу
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій/практичних занять.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/department/kafedra-cyvilnogo-prava-ta-procesy
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є однією із професійно орієнтованих дисциплін згідно з навчальним планом юридичного факультету. Предметом вивчення даного курсу є національне законодавство, міжнародні договори, міжнародні звичаї та судова і арбітражна практика, які регулюють відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Глибоке засвоєння здобувачами вищої освіти правових засад регулювання відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності є необхідною умовою формування кваліфікованих юристів, зокрема, майбутніх юрисконсультів, адвокатів, суддів, нотаріусів, прокурорів тощо. Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання у сфері зовнішньоекономічної діяльності, обов'язкові для того, щоб забезпечити правовий супровід реалізації прав суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та застосувати відповідні норми на практиці.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є навчальною дисципліною на вибір здобувачів вищої освіти відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня для підготовки здобувачів вищої освіти з галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», яка викладається за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.
Мета та цілі курсу	**Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»** є опанування здобувачами вищої освіти теоретичних знань і формування у них практичних

	умінь та навичок щодо тлумачення-з'ясування та тлумачення-роз'яснення норм, які регулюють відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності; показати роль та значення такої діяльності на сучасному етапі розвитку України в умовах адаптації законодавства та інтеграції України в Європейський Союз; продемонструвати нерозривн6ий зв'язок матеріальних норм приватного та публічного характеру з їх практичним застосуванням; самостійне розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності. **Цілями вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» є**: ознайомити здобувачів вищої освіти з основними проблемами правового регулювання у сфері зовнішньоекономічної діяльності та основними джерелами, необхідними для його вивчення; ознайомити з принципами та методами даного інституту і навчити використовувати їх зміст при вирішенні конкретних правових питань; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; дати чітке уявлення про суб'єктів відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності та їх види; розкрити питання поняття та системи зовнішньоекономічної діяльності; охарактеризувати види зовнішньоекономічної діяльності; сприяти належному вивченню здобувачами вищої освіти порядку регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності, а також вивчення питання відповідальності та захисту прав суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності тощо.
Література та інші джерела для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. Дахно І. І. Зовнішньоекономічна діяльність-3 / За ред. д.е.н., проф. І. І Дахна. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська, Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 356 с. 2. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. ; за ред. Козака Ю. Г. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с. 3. Інвестиційне право України: навчальний посібник; за заг. ред. Шишки Р.Б., Київ: Ліра-К. 2019. 328 с. 4. Козак Ю. Г., Савельєв Є. В. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник 6-е вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с. 5. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2021. 164 с. **Додаткова література:** 6. Альтернативні способи вирішення спорів: навчальний посібник; за заг. ред. Ю.Д. Притики. Харків: Право, 2019. 264 с. 7. Альтернативне вирішення спорів: підручник; за заг. ред. Ю.Д. Притики. Київ: ВД «Дакор», 2021. 436 с. 8. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів: компендіум; за заг. ред. В.В. Комарова. Харків: Право, 2020. 668 с. 9. Лащихіна І., Лащихіна В. Поняття та особливості іноземних інвестицій:досвід України. *The scientific heritage*. 2021. №77. С. 34-40.

	10. Лащихіна І., Лащихіна В. Нормативно-правове забезпечення іноземного інвестування в Україні. *The scientific heritage*. 2022. №83. С.49-54. 11. Михайлів М. О. Форма зовнішньоекономічного договору та правові наслідки її недотримання. Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні: тези регіональної науково-практичної конференції (14 грудня 2018 року). Львів: ЛьвДУВС, 2018. С. 310-314. 12. Поєдинок В.В. Регулювання інвестицій та права людини: точки перетину. Бізнес і права людини: основні виклики для нових демократій : зб. ст. і тез : матеріали до панельної дискусії 25 вересня 2019 р. Харків : Право, 2019. С.56-63. 13. Рим Т.Я. Цивільно-правові засади регулювання інвестиційних відносин у будівництві: монографія. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 388с. 14. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс. Київ: ПАІС 2020. 464с. 15. Цивільне право України: підручник. Ч. 2. Особлива частина. за заг. ред. Шишки І.Р., Київ: Ліра-К. 2022. 948 с. 16. Цивільне процесуальне право України: підручник. /За ред. проф. Коссака В.М., Лемик Р.Я., Навроцької Ю.В., Сеник С.В. Київ: Право, 2020. 752 с. 17. Яновицька А. В. Договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом: монографія. Львів: Растр-7. 2019. 180 с. 18. International Commercial Arbitration. A Comparative Introduction: monography; Principles of Commercial Law series Franco Ferrari, Friedrich Rosenfeld and John Fellas. USA: Elgar Publishing, Incorporated, Edward, Massachusetts. 2021. 288 pp. 19. International Commercial Arbitration. Thomson West. 2022. 808 pp. 20. International Arbitration: Law and Practice; 3rd edition. Wolters Kluwer. (June 7, 2021). 616 pp. 21. The Law of Investment Treaties; 3rd Edition. Oxford University Press (April 18, 2021). 640 pp. 22. International Investment Law and Arbitration. Cambridge University Press; 2nd edition (April 22, 2021) 682 pp. 23. International Commercial Arbitration in the European Union; Brussels I, Brexit and Beyond;Chukwudi Ojiegbe, Centre for Private International Law, University of Aberdeen, UK. 2020. 320 pp.
Тривалість курсу	120 годин
Обсяг курсу	Денна форма: 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 2 години відводиться на залік. Заочна форма: 16 годин аудиторних занять. З них 8 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 2 години відводиться на залік.
Очікувані результати навчання	Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні: **знати:** - законодавство України, міжнародні договори та міжнародні звичаї у сфері зовнішньоекономічної діяльності; - поняття, види та правову природу зовнішньоекономічної діяльності; - принципи та методи зовнішньоекономічної діяльності;

	- правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності; - колізійне регулювання зовнішньоекономічної діяльності; - поняття та види зовнішньоекономічних договорів; - порядок укладення зовнішньоекономічних договорів; - вимоги законодавства до форми та змісту зовнішньоекономічних договорів; - особливості зміни, припинення договорів у сфері зовнішньоекономічної діяльності; - валютне та митне регулювання у сфері зовнішньоекономічної діяльності; - правове регулювання іноземних інвестицій; - відповідальність та особливості захисту в сфері зовнішньоекономічної діяльності; - порядок врегулювання спорів у сфері зовнішньоекономічної діяльності тощо. **вміти:** - використовувати набуті знання із курсу під час вирішення професійних завдань; - застосовувати принципи та норми з даного питання; - дати юридичну оцінку правовідносинам у сфері зовнішньоекономічної діяльності; - тлумачити норми чинного законодавства України, міжнародних договорів та використовувати роз'яснення вищих судових та інших органів у процесі застосування норм права; - складати документи, що опосередковують реалізацію прав у сфері зовнішньоекономічної діяльності; - вирішувати справи, пов'язані з охороною прав суб'єктів у сфері зовнішньоекономічної діяльності, забезпеченням захисту прав суб'єктів даних відносин; - правильно і свідомо застосовувати набуті теоретичні знання та норми чинного законодавства України при вирішенні конкретних справ, що виникають у практичній діяльності різних державних органів чи окремих суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, у їх взаємовідносинах; - вміти у належній формі викласти результати проведеної роботи - скласти проект рішення суду, проект певного виду зовнішньоекономічного договору; - узагальнювати практику застосування спеціального законодавства та робити відповідні висновки; - аналізувати практичні казуси. Вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності» спрямовано на розвиток у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**: **Загальні компетентності:** 1. Здатність до абстрактного, логічного, критичного та креативного мислення, аналізу та синтезу; 2. Здатність проводити системні дослідження на різних рівнях; 3. Здатність до ефективного пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації із доступних, в тому числі цифрових, джерел;

	4. Здатність до креативного мислення та генерування нових ідей; 5. Здатність приймати неупереджені та обґрунтовані рішення; 6. Здатність фахово спілкуватися з представниками інших професійних груп. **Спеціальні (фахові) компетентності:** 1. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. 2. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів приватного права щодо оволодіння поглибленими знаннями стосовно правової природи інститутів права, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів. 3. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення щодо вчинення процесуальних дій, давати розгорнуту юридичну аргументацію цих рішень та способів ефективного захисту прав та законних інтересів суб'єктів правовідносин. 4. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського судочинства в Україні. 5. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. 6. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування, зокрема при вирішенні правових спорів, виходячи зі змісту принципів права та правових цінностей, ефективно оперувати інтерпретаційно-правовими актами у правозастосовній діяльності. 7. Здатність критично оцінювати та прогнозувати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів суб'єктів правовими механізмами, враховуючи фактичні обставини справи та чинне нормативно-правове регулювання відповідних правовідносин. 8. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. 9. Здатність самостійно готувати проєкти актів правозастосування на основі знань теорії та практики правозастосовної техніки, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
Ключові слова	Зовнішньоекономічна діяльність, зовнішньоекономічний договір, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
Формат курсу	Денна/Заочна
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем.
Теми	Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності. Тема 2. Зовнішньоекономічний договір. Тема 3. Валютне та митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Тема 4. Особливості здійснення окремих видів зовнішньоекономічних операцій. Тема 5. Правове регулювання іноземних інвестицій.

	Тема 6. Правові засади захисту національного товаровиробника у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Відповідальність у сфері зовнішньоекономічної діяльності
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру Контроль: практичні заняття; усний/письмовий модуль
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі вищої освіти потребують базових знань з нормативних та вибіркових дисциплін «Цивільне право України», «Міжнародне приватне право», «Цивільне процесуальне право України», «Господарське право України», «Господарське процесуальне право» достатніх для сприйняття категоріального апарату даної вибіркової дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекційні заняття. Практичні заняття у формі дискусій. Тьюторський супровід здобувачів вищої освіти. Проєктно-орієнтоване навчання.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: ✓ практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. ✓ модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів100. **Письмові роботи:** Очікується, що здобувачі вищої освіти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні зайняття курсу. Лектором враховується робота здобувачів вищої освіти під час лекційних занять, а також їх відвідування при перевірці модульних робіт. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Джерела підготовки.** Усі джерела підготовки можуть надаватися викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали поточного контролю, самостійної роботи та бали підсумкового контролю. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях

	не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Питання до модуля та заліку.	civil.law.procedure@gmail.com
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1.	Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	*4 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*
Тема 2.	Зовнішньоекономічний договір.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної	*2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*

			Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.		
Тема 3.	Валютне та митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	*2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*
Тема 4.	Особливості здійснення окремих видів зовнішньоекономічних операцій.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	*4 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*

Тема 5.	Правове регулювання іноземних інвестицій.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	*2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*
Тема 6.	Правові засади захисту національного товаровиробника у ЗЕД. Відповідальність у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	*Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)*	Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144; Закон України від 16 травня 1991 року №959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, №29, ст. 377 Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	*2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті*	*Під час практичних занять*